



Oikeustapauskokoelma

Asia C-189/16

Boguslawa Zaniewicz-Dybeck
vastaan
Pensionsmyndigheten

(Ennakkoratkaisupyyntö – Högsta förvaltningsdomstolen)

Ennakkoratkaisupyyntö – Siirtotyöläisten sosiaaliturva – Asetus (ETY) N:o 1408/71 –
46 artiklan 2 kohta – 47 artiklan 1 kohdan d alakohta – 50 artikla – Takuueläke – Vähimmäisetuus –
Eläkeoikeuksien laskeminen

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (viides jaosto) 7.12.2017

1. *Sosiaaliturva – Siirtotyöläiset – Vakuutus vanhuuden ja kuoleman varalta – Vanhuuseläkkeen laskenta – Vähimmäisetuus – Laskenta sekä asetuksen N:o 1408/71 50 artiklan että kansallisen lainsäädännön säännösten mukaisesti soveltamatta kansallisia säännöksiä pro rata -laskennasta – Kyseisen asetuksen 46 artiklan 2 kohdan ja 47 artiklan 1 kohdan d alakohdan soveltamatta jättäminen*

(Neuvoston asetuksen N:o 1408/71 46 artiklan 2 kohta, 47 artiklan 1 kohdan d alakohta ja 50 artikla)

2. *Sosiaaliturva – Siirtotyöläiset – Vakuutus vanhuuden ja kuoleman varalta – Lisäeläke – Vähimmäistulon takaaminen – Vähimmäisetuus – Jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään toimivaltaisen laitoksen velvollisuudesta ottaa kyseistä etuutta laskiessaan huomioon kaikki eläketulot, jotka asianomainen saa yhdestä tai useammasta muusta jäsenvaltiosta – Hyväksyttävyyys*

(Neuvoston asetuksen N:o 1408/71 50 artikla)

1. Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1998 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1606/98, on tulkittava siten, että kun jäsenvaltion toimivaltainen laitos laskee pääasiassa kyseessä olevan takuueläkkeen kaltaista vähimmäisetuutta, sen ei ole sovellettava saman asetuksen 46 artiklan 2 kohtaa eikä 47 artiklan 1 kohdan d alakohtaa. Tällainen etuus on laskettava sekä asetuksen N:o 1408/71 50 artiklan että kansallisen lainsäädännön säännösten mukaisesti soveltamatta kuitenkaan niitä pääasiassa kyseessä olevien kaltaisia kansallisia säännöksiä, jotka koskevat pro rata -laskentaa.

Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 47 kohdassa, on niin, että koska asetuksessa N:o 1408/71 ei vaadita, että jäsenvaltioiden olisi säädettävä vähimmäisetuuksista ja koska kansallisessa lainsäädännössä ei siis välttämättä säädetä tällaisista etuuksista, asetuksen 46 artiklan 2 kohdassa ei voida edellyttää tällaisen etuuden laskemista koskevia erityisiä ja yksityiskohtaisia sääntöjä.

Niinpä pääasiassa kyseessä olevan takuueläkkeen kaltaisen vähimmäisetuuden saamista koskevaa oikeutta ei tule arvioida asetuksen N:o 1408/71 46 artiklan 2 kohdan tai 47 artiklan 1 kohdan d alakohdan perusteella vaan tämän asetuksen 50 artiklan sisältämien erityisten sääntöjen ja asiassa merkityksellisen kansallisen lainsäädännön mukaan.

(ks. 47, 48 ja 52 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. Asetusta N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna asetuksella N:o 118/97, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1606/98, ja erityisesti sen 50 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään, että pääasiassa kyseessä olevan takuueläkkeen kaltaista vähimmäisetuutta laskiessaan toimivaltaisen laitoksen on otettava huomioon kaikki eläketulot, jotka asianomainen tosiasiallisesti saa yhdestä tai useammasta muusta jäsenvaltiosta.

Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1408/71 50 artiklassa tarkoitetaan niitä tilanteita, joissa työntekijän työurat valtioiden häneen soveltaman lainsäädännön mukaan ovat olleet suhteellisen lyhyitä, joten näiden valtioiden vastuulla olevien etuuksien kokonaismäärä ei riitä kohtuullisen elintason ylläpitämiseen (tuomio 30.11.1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, 5 kohta ja tuomio 17.12.1981, Browning, 22/81, EU:C:1981:316, 12 kohta).

Tämän tilanteen korjaamiseksi kyseisessä 50 artiklassa säädetään, että kun asuinvaltion lainsäädännössä säädetään vähimmäisetuudesta, kyseisen valtion vastuulla olevaa etuutta korotetaan lisällä, joka vastaa eri valtioiden, joiden lainsäädäntöä työntekijään on sovellettu, vastuulla olevien etuuksien määrän ja tämän vähimmäisetuuden välistä eroa (tuomio 30.11.1977, Torri, 64/77, EU:C:1977:197, 6 kohta).

Tästä seuraa, että – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 59 kohdassa – pääasiassa kyseessä olevan takuueläkkeen kaltaista vähimmäisetuutta koskevia oikeuksia laskettaessa on asetuksen N:o 1408/71 50 artiklan nimenomaisen säännöksen mukaan otettava huomioon niiden eläketulojen tosiasiallinen määrä, jotka asianomainen saa toisesta jäsenvaltiosta.

(ks. 57–60 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)